

SLUŽBENI LIST

FEDERATIVNE NARODNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE

«SLUŽBENI LIST» izlazi dva puta tjedno.
— Rukopisi se ne vraćaju. — Oglasi po
tarifi. — Tekući račun broj 10-313-004. —
Poštarina plaćena u gotovu.

Srijeda, 26. studenoga 1947.
BEOGRAD
BROJ 100. GOD. III.

Cijena ovom broju je 6.— din. — Pretplata
za prvo polugodište iznosi dinara 300.—,
a za cijelu 1947. dinara 600.— Redakcija:
Brankova br. 20. — Telefoni: Redakcija
28-838, Administracija 27-595.

729.

Na temelju čl. 1. Zakona o ovlaštenju Vlade FNRJ, za donošenje uredbi o pitanjima iz narodne privrede, Vlada FNRJ, na prijedlog Ministra vanjske trgovine, donosi

UREDBU

O OSNIVANJU I RADU TRGOVAČKIH PREDSTAVNIŠTAVA I TRGOVAČKIH ZASTUPNIŠTAVA INOZEMNIH PODUZEĆA I USTANOVA

Član 1.

Na području Federativne Narodne Republike Jugoslavije mogu se osnivati trgovačka predstavništva i trgovačka zastupništva inozemnih poduzeća i ustanova.

I. — Trgovačko predstavništvo

Član 2.

Trgovačko predstavništvo može biti domaća radnja ili poduzeće koje predstavlja inozemno poduzeće ili ustanovu na području Federativne Narodne Republike Jugoslavije i u ime i za račun ovoga poduzeća ili ustanove vrši sve poslove na koje je ovlašteno po propisima ove uredbe.

Predstavnici inozemnog poduzeća ili ustanove mogu biti i pojedine osobe.

Član 3.

Dozvolu za osnivanje trgovačkog predstavništva daje Ministar vanjske trgovine na temelju molbe domaće radnje, poduzeća ili pojedinih osoba koji su od strane inozemnog poduzeća ili ustanove određeni za trgovačkog predstavnika.

Dozvola za osnivanje trgovačkog predstavništva sadržavat će uz ostalo i uvjete pod kojima će trgovačko predstavništvo dotičnog poduzeća ili ustanove poslovati na području Federativne Narodne Republike Jugoslavije.

Uz molbu iz st. 1 ovog člana prilažu se i potvrda inozemne tvrtke o određivanju za trgovačkog predstavnika, kao i ostali podaci koje zatraži ministar vanjske trgovine.

Član 4.

U djelokrug rada trgovačkog predstavništva spada:

1) davanje podataka i razjašnjenja o proizvodima inozemnog poduzeća ili ustanove kome dotično predstavništvo pripada;

2) zaključivanje ugovora o nabavi i dobavi robe u ime i za račun inozemnog poduzeća ili ustanove; i

3) staranje o urednoj dobavi i ispunjavanju danih garancija za dobavljenu robu.

Član 5.

Trgovački predstavnici mogu biti i inozemni državljani koji stalno borave na području Federativne Narodne Republike Jugoslavije.

Član 6.

Za rad trgovačkog predstavnika odnosno predstavništva, kao i za štetu koja bi se njihovim poslovanjem nanijela domaćim ustanovama, poduzećima ili pojedincima, odgovara dotično inozemno poduzeće ili ustanova.

II. — Trgovačko zastupništvo

Član 7.

Trgovačko zastupništvo osniva se ugovorom o zastupanju između domaćeg poduzeća, radnje ili osobe s jedne strane i inozemnog poduzeća ili ustanove s druge strane. Na temelju i u okviru ovog ugovora, domaće poduzeće, radnja ili osoba, u svojstvu trgovačkog zastupnika, vrši trgovačke poslove u svoje ime i za svoj račun.

Trgovačko zastupništvo ima se ograničiti isključivo na poslove za koje je ovlašteno ugovorom o zastupanju i dozvolom Ministra vanjske trgovine.

Član 8.

Dozvolu za osnivanje trgovačkog zastupništva daje Ministar vanjske trgovine na temelju molbe domaće radnje, poduzeća ili pojedinih osoba koji su od strane inozemnog poduzeća ili ustanove određeni za trgovačkog zastupnika.

Uz molbu se mora priložiti ugovor o zastupanju koji odobrava Ministar vanjske trgovine. Ministar vanjske trgovine je ovlašten da, u slučaju potrebe, zahtijeva unošenje novih klauzula u ugovor, kao i izmjenu i brisanje postojećih.

Član 9.

Trgovački zastupnik može biti samo domaće poduzeće, radnja ili osoba koja je državljanin Federativne Narodne Republike Jugoslavije.

Jedan trgovački zastupnik može zastupati više inozemnih poduzeća ili ustanova, time da mu je za svako zastupništvo potrebna dozvola Ministra vanjske trgovine i odobrenje ugovora o zastupanju.

III. — Zajedničke odredbe

Član 10.

Dozvola za obavljanje poslova trgovačkog predstavništva odnosno trgovačkog zastupništva izdaje se na određeno ili neodređeno vrijeme.

Na temelju dobivene dozvole trgovačko predstavništvo odnosno trgovačko zastupništvo može otpočeti sa radom tek po izvršenoj registraciji kod Ministarstva vanjske trgovine.

Potanje propise o registraciji trgovačkog predstavništva odnosno trgovačkog zastupništva donijet će Ministar vanjske trgovine.

Izvod iz registra Ministarstva vanjske trgovine trgovačko predstavništvo odnosno zastupništvo dužno je podnijeti u roku od 15 dana nadležnom kotarskom (gradskom) izvršnom odboru na čijem području ima sjedište.

Član 11.

Ministar vanjske trgovine FNRJ može kazniti trgovačko predstavništvo odnosno trgovačko zastupništvo, koje obavlja poslove koji nisu označeni u dozvoli izdanoj od Ministra vanjske trgovine ili koji su protivni čl. 2. ove uredbe, do iznosa od 100.000.— dinara, ukoliko ovakvi poslovi ne predstavljaju krivično djelo.

Član 12.

Trgovačka predstavništva odnosno zastupništva dužna su da vode računovodstvene knjige po propisima Zakona o jednoobraznom računovodstvu, da se drže odredaba o planskoj raspodjeli i potrošnji robe, da plaćaju porez i doprinos za socijalno osiguranje svojih službenika, kao i da se drže svih postojećih zakonskih propisa Federativne Narodne Republike Jugoslavije.

Član 13.

Kontrolu nad radom trgovačkih predstavništva odnosno trgovačkih zastupništava vrši Ministar vanjske trgovine.

Član 14.

Potanje odredbe za izvršenje ove uredbe propisat će Ministar vanjske trgovine.

Član 15.

Stupanjem na snagu ove uredbe prestaju vrijediti propisi Uredbe o osnivanju i radu trgovačkih zastupništava inozemnih poduzeća i ustanova («Službeni list FNRJ» br. 46/47).

Član 16.

Ova uredba stupa na snagu danom objavljivanja u «Službenom listu Federativne Narodne Republike Jugoslavije».

Beograd, 21. studenoga 1947.

Predsjednik Vlade FNRJ
i Ministar narodne obrane,
Maršal Jugoslavije
Josip Broz-Tito, s. r.

Ministar vanjske trgovine,
Ing. Melentije Popović, s. r.

730.

Na temelju člana 1. Zakona o ovlaštenju Vladi FNRJ za donošenje uredaba o pitanjima iz narodne privrede, Vlada FNRJ, na prijedlog Ministra pomorstva, donosi

UREDBU

O LUČKIM NAKNADAMA

I. Opće odredbe

Član 1.

Brodovi, domaći ili inozemni preko 10 BRT, kada doplove u luku, na sidrište ili neku točku morske obale Federativne Narodne Republike Jugoslavije, u svrhu privrednog poslovanja, plaćaju lučku naknadu.

Lučka naknada je naknada za iskorišćivanje obale i sredstava sigurnosti plovidbe kao i za određene usluge koje se čine brodu prilikom ukrcavanja i iskrcavanja tereta i putnika i za remorkažu.

Član 2.

Ne smatra se privrednim poslovanjem u smislu ove uredbe i brod ne plaća lučku naknadu kada mu je predmet poslovanja isključivo:

1) primanje ili predavanje pošte i jednostavnih uzoraka;

2) popunjavanje zalih živih namirnica, pitke vode, pogonskog materijala, brodske opreme kao i predmeta za potrošnju koji služe isključivo za potrebe broda;

3) ukrcavanje ili iskrcavanje pilota i službenih osoba, osoblja koje je sudjelovalo u iskrcavanju ili ukrcavanju tereta i po nalogu nadležnih državnih organa uhapšenih osoba kao i osoba bez sredstava;

4) iskrcavanje osoba koje su za vrijeme putovanja oboljele ili leževa osoba koje su za vrijeme putovanja umrle, osoba njihove pratnje kao i spasenih brodolomaca;

5) iskrcavanje tereta sa broda koji je doplovio uslijed pretrpljenih šteta na moru ako se taj teret pošlje popravka ponovo ukrca na isti brod; i

6) ukrcavanje ili iskrcavanje putnika i tereta po nalogu nadležnih državnih organa ili u slučaju nezgoda na moru ili više sile.

II. Izračunavanje lučke naknade

Član 3.

Lučka naknada se izračunava na temelju neto registarske tonaže broda ukoliko ovom uredbom nije drukčije određeno.

Neto registarska tonaža broda ustanovljuje se prema pravilima o baždarenju pomorskih brodova koja se primjenjuju u Federativnoj Narodnoj Republici Jugoslaviji odnosno prema inozemnim pravilima o baždarenju pod uvjetom reciprociteta.

Član 4.

Lučku naknadu izračunavaju i naplaćuju poduzeća luka i javnih skladišta:

1) na čijem području brod započne privredno poslovanje;

2) na čijem se području vrši privredno poslovanje po proteku roka za koji je plaćena lučka naknada; i

3) na čijem je području ustanovljena razlika u visini lučke naknade nastale uslijed povećanog privrednog poslovanja broda.

Član 5.

Lučka naknada se plaća za period od 30 dana ili za period od 12 mjeseci.

Obaveza plaćanja lučke naknade nastaje onda kada brod, u svrhu započinjanja privrednog poslovanja, dobi prvi put slobodan saobraćaj sa kopnom.

Obaveza ponovnog plaćanja lučke naknade nastupa ako brod vrši privredno poslovanje po isteku vremenskog perioda za koji je platio lučku naknadu.

Lučka naknada ima se isplatiti najkasnije u roku od 30 dana računajući od dana kada je nastala obaveza njenog plaćanja ali u svakom slučaju prije odlaska broda.

Za isplatu lučke naknade jamči brod.

Član 6.

U period od 30 dana, za koji je brod platio lučku naknadu, ne će se računavati danj u koje brod nije vršio privredno poslovanje:

- 1) zbog nezgode ili više snile;
- 2) zbog nedjeljnih i prazničnih dana;
- 3) zbog poduzimanja sanitarno-higijenskih mjera na brodu po zahtjevu lučko-sanitarnih organa; i
- 4) zbog popravaka ili čišćenja broda na domaćem brodograđilištu, doku ili radionici.

Član 7.

Domaći brodovi koji obavljaju privredno poslovanje isključivo u lukama, sidrištima odnosno drugim mjestima morske obale Federativne Narodne Republike Jugoslavije plaćaju lučku naknadu za svaku neto registarsku tonu, i to:

- 1) za 30 dana 3 dinara; i
- 2) za 12 mjeseci 18 dinara.

Brod koji je platio lučku naknadu propisanu prethodnom stavkom ne će je u istom roku ponovno platiti ako je u međuvremenu uslijed nezgode na moru ili više snile bio primoran da pristane u neku inozemnu luku, sidrište ili uz koju drugu točku inozemne obale pod uvjetom da tamo nije vršio nikakvo privredno poslovanje.

Član 8.

Brodovi koji vrše prijevoz iz inozemstva ili za inozemstvo u svrhu privrednog poslovanja plaćaju lučku naknadu po svakoj neto registarskoj toni, i to:

- 1) za 30 dana 4 dinara; i
- 2) za 12 mjeseci 16 dinara.

Inozemni brodovi u pogledu plaćanja lučke naknade po ovome članu po pravilu su izjednačeni sa domaćim brodovima.

Inozemni brodovi, koji nisu izjednačeni sa domaćim brodovima a vrše privredno poslovanje u lukama, na sidrištima ili drugim mjestima morske obale Federativne Narodne Republike Jugoslavije, mogu platiti lučku naknadu samo za period od 30 dana i to 12 dinara po svakoj neto registarskoj toni.

Član 9.

Brodovi koji obavljaju prijevoz iz ili za inozemstvo u svrhu privrednog poslovanja a cjelokupna im je težina odnosno obujam tereta, koji istovaruju ili utovaruju u svim lukama, sidrištima i drugim dijelovima morske obale Federativne Narodne Republike Jugoslavije pretvorena u registarsku tonažu manja od 1/4 njihove neto registarske tonaže plaćaju 1/4 lučke naknade, a ako je manja od 1/2 plaćaju 1/2 lučke naknade.

U svrhu pretvaranja težine odnosno obujama tereta u registarsku tonažu, po prethodnoj stavci, računa se

za jednu registarsku tonu po 3 tone težine odnosno 3 kubična metra.

Kod prijevoza stoke i ostalih životinja naplaćuje se lučka naknada samo prema obujmu brodskog prostora, koji one zauzimaju i to tako, što se pri pretvaranju njihovog obujma u registarsku tonažu, u smislu prednjih stavki, računa obujam štale odnosno kaveza i sanduka.

Ako je istorodnim ili mješovitim teretom zauzet cjelokupan brodski prostor, brod plaća punu lučku naknadu.

Teret na palubi pribraja se teretu ispod palube.

Ako se po naplati lučke naknade po prethodnim stavkama poveća privredno poslovanje broda, a ovo utiče na visinu lučke naknade, naplatiti će se razlika lučke naknade.

Član 10.

Ako domaći brod, koji je platio lučku naknadu propisanu prethodnim članom, vrši u toku svog putovanja iz inozemstva ili za inozemstvo još i prijevoze između pojedinih luka, sidrišta ili drugih mjesta morske obale Federativne Narodne Republike Jugoslavije, dužan je platiti za privredno poslovanje u vezi ovih prijevoza, osim plaćene lučke naknade iz prethodnog člana, još i 50% lučke naknade propisane članom 7. ove uredbe.

Domaći brodovi koji u svrhu privrednog poslovanja vrše osim prijevoza između luka, sidrišta ili drugih mjesta morske obale Federativne Narodne Republike Jugoslavije još i prijevoz za ili iz inozemstva u svrhu privrednog poslovanja plaćaju osim lučke naknade propisane u čl. 7. ove uredbe još i 50% propisane lučke naknade za privredno poslovanje u vezi prijevoza iz ili za inozemstvo.

Član 11.

Ako brodovi, koji obavljaju privredno poslovanje u vezi prijevoza iz ili za inozemstvo, nisu platili lučku naknadu za period od 12 mjeseci a ukrcavaju ili iskrcavaju u lukama, na sidrištima i drugim mjestima morske obale Federativne Narodne Republike Jugoslavije isključivo putnike, plaćaju na ime lučke naknade po 50 dinara za svakog ukrcanog odnosno iskrcanog putnika.

Ako su se brodovi koji vrše prijevoz za ili iz inozemstva koristili pogodnošću iz člana 9. ove uredbe a osim tereta iskrcavaju ili ukrcavaju i putnike plaćaju još po 50 dinara za svakog iskrcanog odnosno ukrcanog putnika.

Visina lučke naknade izračunate po prednjim stavkama ovoga člana ne smije premašiti visinu lučke naknade izračunate po ukupnoj neto registarskoj tonaži broda.

Član 12.

Remorkeri, kada se upotrebljavaju za spasavanje, lučku remorkažu kao i remorkažu brodova između luka, plaćaju za period od 12 mjeseci na ime lučke naknade 10 dinara po svakoj njihovoj bruto registarskoj toni.

III. Oslobođenje od plaćanja lučke naknade

Član 13.

Od plaćanja lučke naknade oslobođeni su:

- 1) ratni brodovi i brodovi koji se upotrebljavaju u vojne svrhe;
- 2) brodovi koji služe za kontrolnu, carinsku, pilot-sku, sanitetsku i sličnu službu;

3) brodovi, kada se upotrebljavaju u naučne, poučne, fiskulturne i sportske svrhe, ako je postojanje tog preduvjeta priznato od strane uprave pomorstva;

4) brodovi, kada prevoze isključivo pitku vodu za potrebe snabdijevanja domaćeg stanovništva;

5) brodovi, kada su zaposleni isključivo polaganjem, dizanjem ili popravljanjem pomorskog kabla;

6) brodovi do 10 BRT;

7) bolnički brodovi; i

8) jahte bilo koje zastave ako ne vrše privredno poslovanje.

Član 14.

Protiv naloga za isplatu lučke naknade može se podnijeti žalba Glavnoj direkciji luka i javnih skladišta u roku od 15 dana od dana saopćenja.

IV. Prelazne i završne odredbe

Član 15.

Ovlašćuje se Ministar pomorstva FNRJ da u suglasnosti sa Predsjednikom Privrednog savjeta Vlade FNRJ može mijenjati ovom uredbom propisane tarifne stavke lučkih naknada kao i za pojedine luke propisati pojedinačno tarifne stavke koje odstupaju od općih stavki.

Član 16.

Brodovi koji su platili lučku naknadu prije stupanja na snagu ove uredbe, platit će lučku naknadu po ovoj uredbi tek po isteku vremenskog perioda za koji je lučka naknada plaćena.

Član 17.

Do osnivanja poduzeća luka i javnih skladišta na cijeloj obali Federativne Narodne Republike Jugoslavije, lučke naknade izračunavat će i naplaćivat će po propisima ove uredbe lučke kapetanije i njihove ispostave, a u korist postojećih poduzeća luka i javnih skladišta.

Protiv naloga za isplatu lučke naknade od strane lučke kapetanije ili njene ispostave može se podnijeti žalba Upravi pomorstva.

Ovlašćuje se Ministar pomorstva FNRJ da donese propise o rajoniranju obale u svrhu naplaćivanja i raspodjele na pojedina poduzeća luka i javnih skladišta, lučkih naknada naplaćenih po stavci 1. ovoga člana.

Član 18.

Potanje odredbe za provedbu ove uredbe propisat će Ministar pomorstva FNRJ.

Član 19.

Ova uredba stupa na snagu 1. veljače 1948.

Beograd, 21. studenoga 1947.

Predsjednik Vlade FNRJ
i Ministar narodne obrane,
Maršal Jugoslavije
Josip Broz-Tito, s. r.

Ministar pomorstva,
Ante Vrkljan, s. r.

731.

Na temelju čl. 1. Zakona o ovlaštenju Vladi FNRJ za donošenje uredbi o pitanjima iz narodne privrede, na prijedlog Ministra vanjske trgovine, Vlada FNRJ donosi

UREDBU

O IZMJENAMA I DOPUNAMA UREDBE O OSNIVANJU I RADU TEHNIČKIH PREDSTAVNIŠTAVA (REPREZENTACIJA)

U Uredbi o osnivanju i radu tehničkih predstavništava (reprezentacija) inozemnih poduzeća i ustanova vrše se izmjene i dopune, tako da prečišćeni tekst uredbe glasi:

UREDBA

O osnivanju i radu tehničkih predstavništava (reprezentacija)

Član 1.

Na području Federativne Narodne Republike Jugoslavije mogu se osnivati tehnička predstavništva (reprezentacije) inozemnih poduzeća i ustanova.

Član 2.

U djelokrug rada tehničkog predstavništva (reprezentacije) spada:

1) davanje podataka i razjašnjenja o proizvodima poduzeća kome dotično tehničko predstavništvo (reprezentacija) pripada;

2) staranje o urednoj dobavi, ispravnom montiranju od dotičnog poduzeća odnosno ustanove nabavljenih postrojenja, uređaja i aparata prema zahtjevima kupaca u Federativnoj Narodnoj Republici Jugoslaviji i obavljanje drugih usluga u vezi sa upotrebom odnosnih predmeta; i

3) vršenje službe po danim garancijama od dotičnih inozemnih poduzeća odnosno ustanova u pogledu kvalitete i drugih osobina dobavljenih predmeta.

Član 3.

Inozemno poduzeće ili ustanova koji žele osnovati tehničko predstavništvo (reprezentaciju) na području Federativne Narodne Republike Jugoslavije, odredit će prethodno rukovodioca tehničkog predstavništva i istoga pismeno ovlastiti za poduzimanje svih radnji potrebnih za osnivanje i rad tehničkog predstavništva.

Ukoliko je rukovodilac državljanin Federativne Narodne Republike Jugoslavije podnijet će Ministarstvu vanjske trgovine FNRJ molbu za osnivanje tehničkog predstavništva (reprezentacije) uz koju će priložiti potvrdu inozemnog poduzeća ili ustanove o njegovom određivanju za rukovodioca kao i ostale podatke koji će se propisati pravilnikom za izvršenje ove uredbe.

Ukoliko bi inozemno poduzeće ili ustanova željeli da rukovodilac bude strani državljanin, podnijet će sam molbu Ministarstvu vanjske trgovine u kojoj će predložiti rukovodioca i uz istu priložiti sve podatke koji će se propisati pravilnikom za izvršenje ove uredbe.

Član 4.

Dozvolu za rad daje Ministar vanjske trgovine po prethodnoj ocjeni potrebe osnivanja i rada tehničkog predstavništva (reprezentacije).

Dozvola za rad izdaje se na određeno ili neodređeno vrijeme.

Dozvola će uz ostalo sadržavati i uvjete pod kojima će tehničko predstavništvo (reprezentacija) dotičnog inozemnog poduzeća ili ustanove poslovati na području Federativne Narodne Republike Jugoslavije.

Ministar vanjske trgovine FNRJ može kazniti tehničko predstavništvo, koje obavlja poslove koji nisu označeni u dozvoli izdanoj od strane Ministra vanjske trgovine ili koji su protivni čl. 2. ove uredbe, do iznosa od 100.000.— dinara, ukoliko ovakvi poslovi ne predstavljaju krivično djelo.

Član 5.

Osoblje tehničkog predstavništva (reprezentacije) sastoji se od tehničkih stručnjaka i administrativnog osoblja.

Tehnički stručnjaci su, po pravilu, državljani zemlje u kojoj se nalazi sjedište ili filijala dotičnog poduzeća ili ustanove, a administrativno osoblje se, po pravilu, sastoji od državljanina Federativne Narodne Republike Jugoslavije.

Za zaposlenje stranih i domaćih rukovodilaca, tehničkih stručnjaka i administrativnog osoblja u tehničkom predstavništvu potrebna je prethodna suglasnost Ministra vanjske trgovine i Ministra unutrašnjih poslova FNRJ.

Za rad rukovodioca, tehničkih stručnjaka i administrativnog osoblja, kao i za štetu koja bi se njihovim poslovanjem nanijela domaćim ustanovama, poduzećima i pojedinim osobama odgovara dotično inozemno poduzeće ili ustanova.

Član 6.

Tehnička predstavništva (reprezentacije) održavaju vezu sa domaćim uvoznim privrednim poduzećima i ustanovama u granicama zadataka iz čl. 3. ove uredbe.

Član 7.

Na temelju dobivene dozvole, tehničko predstavništvo (reprezentacija) može otpočeti sa radom tek po izvršenju registracije kod Ministarstva vanjske trgovine.

Izvod iz registra Ministarstva vanjske trgovine tehničko predstavništvo (reprezentacija) dužno je podnijeti u roku od 15 dana nadležnom kotarskom (gradskom) izvršnom odboru na čijem se području nalazi njegovo sjedište.

Član 8.

Tehničko predstavništvo (reprezentacija) dužno je plaćati porez i doprinos za socijalno osiguranje za sve svoje službenike, kao i držati se svih postojećih zakonskih propisa Federativne Narodne Republike Jugoslavije.

Član 9.

Kontrolu nad radom tehničkog predstavništva (reprezentacije) vrši Ministarstvo vanjske trgovine.

Član 10.

Potanje odredbe za izvršenje ove uredbe propisat će Ministar vanjske trgovine.

Član 11.

Ova uredba stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu Federativne Narodne Republike Jugoslavije«.

Beograd, 21. studenoga 1947.

Predsjednik Vlade FNRJ
i Ministar narodne obrane,
Maršal Jugoslavije
Josip Broz-Tito, s. r.

Ministar vanjske trgovine,
Ing. Melentije Popović, s. r.

732.

Na temelju člana 6. Osnovne uredbe o prinađležnostima saveznih državnih službenika propisujem

P R A V I L N I K O PRINAĐLEŽNOSTIMA SAVEZNIH DRŽAVNIH SLUŽBENIKA U INOZEMSTVU

Član 1.

Osnovne plaće iz člana 3. Osnovne uredbe o prinađležnostima saveznih državnih službenika služe kao osnovica za izračunavanje osnovnih plaća službenika u inozemstvu.

Član 2.

Osnovne plaće službenika u inozemstvu izračunavaju se na sljedeći način:

Ministar financija FNRJ, na temelju prikupljenih podataka o životnim prilikama u pojedinim zemljama, a na prijedlog Ministra vanjskih poslova, određuje za svaku pojedinu zemlju osnovnu plaću pomoćnog službenika III. klase. Najmanji iznos ove plaće služi kao osnovica za izračunavanje osnovnih plaća službenika u inozemstvu. Na ovu osnovicu dodaje se toliko i u takvom razmjeru, kao što je razmjer osnovnih plaća u Federativnoj Narodnoj Republici Jugoslaviji u odnosu na najmanji iznos osnovne plaće pomoćnog službenika III. klase.

Član 3.

Iznos funkcionalnog dodatka, posebnog osobnog dodatka, premijskog dodatka i izvanredne nagrade izračunava se tako, da se procentualni razmjer tih dodatka i najmanjeg iznosa osnovne plaće pomoćnog službenika III. klase u Federativnoj Narodnoj Republici Jugoslaviji prenese i izračuna prema utvrđenoj osnovici za svaku pojedinu zemlju.

Član 4.

Radi izvanrednih uvjeta rada, svakom oženjenom i udatom službeniku, s kojim se zajedno u inozemstvu nalazi njegov braćni drug i nije zaposlen, osim osnovne plaće pripada dodatak u iznosu 30% od mjesečnih bruto prinađležnosti.

Ako se braćni drug nalazi u zemlji, odredit će se naknada po propisima o naknadi za odvojeno stanovanje.

Član 5.

Službenicima na diplomatskoj listi plaća stan država. Na temelju izvještaja o cijenama stanova u pojedinim zemljama, Ministar vanjskih poslova donosi za

svaku zemlju pojedinačno rješenje o procentualnom odbitku na ime stanarone, time da taj odbitak ne može biti veći od 30% od bruto prinadležnosti službenika u inozemstvu.

Ministar vanjskih poslova također će donijeti uputstvo o upotrebi ovih stanova.

Član 6.

Dodatak na djecu izračunava se prema utvrđenoj osnovici za svaku pojedinu zemlju i iznosi 30% od ove osnovice za svako dijete.

Član 7.

Službenicima koji se sa službom nalaze u inozemstvu, a koji po potrebi službe ili na bolovanju i dopustu borave u zemlji duže od mjesec dana, za vrijeme boravka u zemlji pripadaju prinadležnosti po propisima osnovnih uredaba o prinadležnostima saveznih državnih službenika.

Član 8.

Plaće po ovom pravilniku isplaćivat će se službenicima u inozemstvu od dana njihovog javljanja na dužnost do konca mjeseca u kojem su razriješeni dužnosti u inozemstvu.

Član 9.

Do donošenja rješenja Ministra financija FNRJ o određivanju osnovice iz člana 2. ovog pravilnika za pojedine zemlje, vrijedit će dosadašnje odredbe o plaćama u inozemstvu.

Član 10.

Ministar financija FNRJ davat će uputstva o tome koji će se službenici smatrati službenicima u inozemstvu, kao i ostala potrebna uputstva za provedbu ovog pravilnika.

Član 11.

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu Federativne Narodne Republike Jugoslavije«.

IV. br. 6082

Beograd, 14. studenoga 1947.

Predsjednik Vlade FNRJ
i Ministar narodne obrane,
Maršal Jugoslavije
Josip Broz-Tito, s. r.

733.

Na temelju člana 15. Zakona o inspekciji rada propisujem

P R A V I L N I K O ZAŠTITNIM MJERAMA PRI RADU SA RENTGENSKIM UREĐAJIMA I RADIOAKTIVNIM MATERIJAMA

I. — Zaštita od električne struje visoke napetosti

Član 1.

Rentgenski uređaji obzirom na zaštitu od visoke napetosti dijele se na četiri klase, i to:

1) Klasa I. Potpuno zaštićeni rentgenski uređaji, kod kojih su svi dijelovi visoke napetosti tako obavijeni električno vodljivim uzemljenim slojem, da je dodir ma koga dijela uređaja pod visokom napetošću onemogućen;

2) Klasa II. Nepotpuno zaštićeni rentgenski uređaji, kod kojih su samo oni dijelovi visoke napetosti zaštićeni na način kao kod Klase I, koji se nalaze u prostoru za pregled i liječenje;

3) Klasa III. Djelomično zaštićeni rentgenski uređaji, kod kojih su dijelovi visoke napetosti u prostoru za pregled i liječenje zaštićeni na način kao kod Klase I, najmanje do visine od 2,5 m iznad poda; i

4) Klasa IV. Nezaštićeni rentgenski uređaji, kod kojih su dijelovi visoke napetosti koji se nalaze u prostoru za pregled i liječenje, slobodno pristupačni.

Pod pogonskom napetošću smatra se njezina maksimalna tjemena vrijednost.

Član 2.

Zabranjena je upotreba prijenosnih i prijevoznih rentgenskih uređaja Klase IV.

Član 3.

Rentgenski uređaji — aparati, koji ne opterećuju električnu mrežu sa više od 2,5 KW (kilovata), smiju se priključiti na svaki električni priključak.

U dovodne vodove rentgenskih aparata moraju se ugraditi najmanji osigurači koji su dozvoljeni za dotični pogon.

Ručni prekidač mora biti na dohvatu i lako pristupačan rukovaocu aparata, i takve konstrukcije da se ne može sam od sebe uključiti.

Rentgenski uređaji klase II, III i IV., kod kojih su neki dijelovi visoke napetosti smješteni u zasebnoj prostoriji, moraju kod ulaza u tu prostoriju imati zaseban prekidač, tako da se u slučaju radova u tom prostoru rentgenski aparat ne može uključiti iz prostorije za liječenje i pregled.

Svaki vanjski metalni dio rentgen — aparata mora biti uzemljen (spojen sa zemljom) golim vidljivim bakrenim vodom presjeka najmanje 4 mm².

Član 4.

Za zaštitu od električne struje visoke napetosti dovoljna je i uzemljena metalna rešetka ili mreža u propisnoj udaljenosti, koja sprečava dodir dijelova pod visokom napetošću.

Prijelaz visoke napetosti u krug niske napetosti aparata mora biti onemogućen.

Član 5.

Pokrovci i vrata na zaštitni sistema visoke napetosti moraju biti tako konstruirani, da se mogu otvarati samo alatom ili da se pri njihovom otvaranju rentgenski aparat automatski isključi od izvora električne struje.

Član 6.

Izolacija visoke napetosti kod rentgenskih aparata mora da izdrži bar jednu minutu pokusnu napetost od 1,25 maksimalne pogonske napetosti.

Član 7.

U rentgenskom uređaju na kondenzatorima u krugu visoke napetosti moraju se predvidjeti naprave za kratko spajanje ili uzemljenje kondenzatora.

Član 8.

Otvoreni vodovi visoke napetosti rentgenskog uređaja mogu u slučaju potrebe biti i niži od 2,50 m iznad poda, ako su osigurani metalnom zaštitom koja je uzemljena.

Ako jedna aparatura napaja više radnih mjesta, mora postojati mogućnost da se svako radno mjesto može pojedinačno uključiti i isključiti.

Član 9.

Kod rentgenskih aparata Klase IV. upotreba nožnog prekidača je zabranjena.

Član 10.

Ako kod rentgenskog aparata postoje još i pomoćne naprave (na pr. Bucky — blenda sa pokretnim rasterom) koje, osim ispunjenja svoje glavne namjene, uključuju još i transformator visoke napetosti, tada iste moraju biti snabdjevene jednim uređajem koji sprečava neželjeno ponovno uključenje rentgenskog aparata.

Član 11.

Podovi u radnim prostorijama, za aparate Klase IV. moraju biti od izolacionog materijala (drvo, guma i sl.) te ne smiju imati metalne rešetke.

Član 12.

Dovodi visoke napetosti kod aparata Klase IV. moraju za vrijeme rada uvijek biti u zategnutom stanju, dok za vrijeme mirovanja, ukoliko su otkopčani, moraju biti automatski namotani do najmanje visine od 2,5 m.

Ovi vodovi moraju biti udaljeni od metalnih uzemljenih dijelova, tako da ne dode do preskakanja električne iskre. Ova udaljenost iznositi će najmanje 15 cm do 100 kV (kilovolti) radne napetosti ili 30 cm do 200 kV radne napetosti.

Član 13.

Kod aparata Klase IV. drvena pregrada između bolesnika i rentgenske cijevi mora biti udaljena od dijelova visoke napetosti najmanje 20 cm, a ukoliko je čista metalna, mora biti i uzemljena.

Ako se ovi aparati upotrebljavaju za trohoskopiju, konstrukcija stativa mora biti takva da se u svakom položaju između visoke napetosti i liječnika nalazi zaštitna uzemljena metalna mreža.

Stolovi za terapiju kod aparata Klase IV. moraju biti drveni i moraju izdržati jednu minutu maksimalnu pogonsku napetost.

Kod terapije, visoka napetost aparata Klase IV., mora biti najmanje 40 cm udaljena od bolesnika.

Član 14.

Ispred svake prostorije gdje se nalaze otvoreni vodovi visoke napetosti mora se istaći natpis »Pazi visoka napetost, opasno po život«.

Kraj glavnog prekidača mora se istaći i natpis: »Prekidač se ne smije uključiti prije nego što se svi pomoćni prekidači na aparatu ne isključe«.

U blizini vodova visoke napetosti mora se istaći natpis: »Ne diraj dok se ne uvjeriš da je glavni prekidač isključen«.

Kod svakog postrojenja mora se istaći na vidnom mjestu natpis: »Kontroliraj zemljovod svakodnevno«.

Kod aparata sa kondenzatorima treba istaći natpis: »Ne diraj prije kratkog spoja ili uzemljenja kondenzatora«.

Kod aparata sa više radnih mjesta treba istaći natpis: »Ne uključuj dok se ne uvjeriš da su ostala radna mjesta isključena«.

Član 15.

Prije ukopčanja visoke napetosti osoba koja ukopčava mora sve prisutne upozoriti na opasnost.

Član 16.

Svaki aparat Klase IV. mora imati optički ili akustički signal koji djeluje i upozorava za vrijeme dok je visoka napetost ukopčana.

Član 17.

Prije svake upotrebe aparata Klase IV. treba kontrolirati položaje i ispravnost vodova visoke napetosti, kao i signalni uređaj.

Član 18.

Svi zaštitni uređaji rentgenskih aparata moraju se bar jedamput godišnje ispitati.

Član 19.

Kod požara ili ma kakvog nesretnog slučaja, mora se odmah isključiti glavni prekidač na dovodnoj liniji.

Član 20.

U svakoj rentgenskoj prostoriji moraju biti istaknuti svi propisi kao i uputstva za prvu pomoć od udara električne struje.

II. — Zaštita od rentgenskih zraka

Član 21.

Ovi propisi vrijede za rentgenska postrojenja koja rade sa visokom napetošću od 15 do 400 kV.

Član 22.

Zaštita od rentgenskih zraka dijagnostičkih postrojenja mora biti izvedena tako da nijedna osoba zaposlena pri rentgenskom postrojenju na bilo kojem mjestu u prostorijama toga postrojenja ne primi veću dnevnu dozu od 0,25 r. (roentgena), a u oblasti spolnih organa 0,025 r.

Osobe zaposlene u prostorijama za rentgensku terapiju ne smiju primiti veću dnevnu dozu od 0,025 r. Ovo isto vrijedi i za sve susjedne prostorije oko terapijskih i dijagnostičkih postrojenja, u kojima se obično osobe duže zadržavaju. U prostorijama gdje je zadržavanje osoba kratkotrajno, maksimalna dnevna doza može iznositi do 0,25 r.

Član 23.

Zaštita od direktnih rentgenskih zraka treba biti izvedena tako, da odgovara zaštitnoj vrijednosti prema slijedećim tabelama:

Tabela 1.
Minimalni ekvivalent olova u mm:
(Vrijedi za 10 mA; 0,025 r/dan)

Minimalna udaljenost u metrima	Radna napetost u kV do:								
	50	75	100	150	175	200	250	300	400
1,5	0,5	1,4	2,7	3,3	—	—	—	—	—
2	0,5	1,3	2,5	3,1	3,5	4,7	8,5	—	—
2,5	0,4	1,2	2,3	2,9	3,3	4,4	8,0	12	24
3	0,4	1,1	2,2	2,7	3,2	4,1	7,5	11,5	23
5	0,3	0,8	1,8	2,2	2,7	3,5	6,0	10	19
10	0,2	0,5	1,2	1,6	2,0	2,6	4,5	7,5	15
15	0,1	0,3	0,8	1,3	1,6	2,1	3,5	6,0	13
20	0,1	0,2	0,6	1,0	1,3	1,7	3,0	5,0	11

Tabela 2.
Minimalni ekvivalent olova u mm:
(Vrijedi za 10 mA; 0,25 r/dan)

Minimalna udaljenost u metrima	Radna napetost u kV do:								
	50	75	100	150	175	200	250	300	400
1,5	0,3	0,9	1,8	2,3	—	—	—	—	—
2	0,3	0,8	1,6	2,1	2,5	3,3	6	—	—
2,5	0,3	0,7	1,4	1,9	2,3	3,0	5	8	17
3	0,2	0,6	1,3	1,8	2,2	2,8	4,5	7,5	16
5	0,2	0,4	0,9	1,4	1,7	2,2	3,5	6,5	13
10	0,1	0,1	0,4	0,8	1,1	1,5	2	4	9
15	0	0	0,1	0,5	0,7	1,0	1,5	3,0	7,5
20	0	0	0	0,2	0,4	0,6	1	2,5	6

Kod intenziteta struje rentgenske cijevi ispod ili preko 10 mA smanjuju se ili povećavaju vrijednosti ekvivalenta olova navedenih u Tabela 1 i 2 prema Tabeli 3.

Tabela 3.
Dopunski ekvivalent olova u mm:

Trajni intenzitet struje rentgenske cijevi u mA	Radna napetost u kV do:								
	50	75	100	150	175	200	250	300	400
2	-0,1	-0,4	-0,6	-0,7	-0,7	-1,0	-1,9	-2,6	-4,8
5	-0,1	-0,2	-0,3	-0,3	-0,3	-0,4	-0,8	-1,2	-2,1
20	—	—	—	+0,3	+0,3	+0,4	+0,8	+1,2	—
30	—	—	—	+0,5	+0,5	+0,7	+1,3	—	—

Član 24.

Zaštita od rentgenskog zračenja ventilskih cijevi mora biti izvedena tako, da maksimalna dnevna doza ne premaši 0,025 r.

Član 25.

U slučaju sumnje, olovni ekvivalent zaštite utvrđuje se pomoću rentgenskog zračenja sa odgovarajućom maksimalnom visokom napetošću postrojenja koje je u pitanju.

Polje zračenja prilikom mjerenja može biti veće od 1000 cm². Jonizaciona komora instrumenata za mjerenje mora biti postavljena tako, da dobiva zračenje iz svake točke polja, koje se ispituje i da je udaljena od njega najmanje 50 cm da bi se time izbjegao utjecaj karakterističnog zračenja na komori za mjerenje.

Član 26.

Zaštita od sekundarnih rentgenskih zraka treba biti izvedena tako, da odgovara zaštitnoj vrijednosti prema slijedećim tabelama:

Tabela 4.
Minimalni ekvivalent olova u mm:
(Vrijedi za 10 mA; 0,025 r/dan)

Minimalna udaljenost u metrima	Radna napetost u kV do:								
	50	75	100	150	175	200	250	300	400
0,5	0,4	0,9	1,3	—	—	—	—	—	—
1	0,2	0,6	0,9	—	—	—	—	—	—
1,5	0,2	0,5	0,7	1,3	—	—	—	—	—
2	0,2	0,4	0,5	1,1	1,3	1,7	2,3	—	—
2,5	0,1	0,3	0,4	0,7	1,1	1,5	2,1	2,5	3,6
3	0,1	0,2	0,3	0,5	0,9	1,3	1,9	2,3	3,3
5	0	0	0	0,1	0,5	0,9	1,4	1,6	2,4
10	0	0	0	0	0	0,2	0,7	0,8	1,2
15	0	0	0	0	0	0	0,2	0,3	0,5
20	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Kod intenziteta struje rentgenske cijevi ispod ili preko 10 mA smanjuju se ili povećavaju vrijednosti olovnih ekvivalenta u Tabeli 4 prema Tabeli 5.

Tabela 5.
Dopunski ekvivalent olova u mm:

Trajni intenzitet struje rentgenske cijevi u mA	Radna napetost u kV do:								
	50	75	100	150	175	200	250	300	400
2	-0,1	-0,3	-0,5	-0,6	-0,7	-0,7	-0,9	-0,9	-1,4
5	-0,1	-0,2	-0,2	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,4	-0,5
20	—	—	—	+0,3	+0,3	+0,3	+0,3	+0,4	—
30	—	—	—	+0,4	+0,5	+0,5	+0,5	—	—

Član 27.

Preračunavanje debljine upotrijebljenog materijala pri izradi zaštite od direktnih zraka vršit će se tako što će se vrijednosti olovnog ekvivalenta u mm iz Tabele 1 i 2 pomnožiti sa faktorima iz Tabele br. 6.

Tabela 6.
Faktor proračunavanja zaštitnih vrijednosti za pojedine materijale

Radna napetost u kV	Čelik	Bari ⁸² kg/dm ³	Beton ² kg/dm ³	Cigla	
				1,9 kg/dm ³	1,6 kg/dm ³
50	4	5	15	70	130
100	4,5	6	15	70	130
150	10	12	15	70	130
200	11	13,5	15	70	130
250	—	—	14	50	75
300	—	—	12	30	40
400	—	—	9	20	25

Ako zaštita služi samo protiv sekundarnih zraka, onda će se za napetosti do 200 kV vrijednost olovnog ekvivalenta u mm iz Tabele 4 množiti sa faktorima navedenim u Tabeli br. 6. Za napetosti veće od 200 kV uzima se faktor koji odgovara napetosti od 200 kV

Član 28.

Kod svih uređaja za prosvjetljavanje, ukupna vrijednost filtriranja za cio opseg radne napetosti, mora iznositi najmanje 1 mm ekvivalenta aluminijske. Ukoliko se za postizavanje ove minimalne vrijednosti mora dati dopunski filter isti mora biti čvrsto ugrađen.

Član 29.

Uređaji za snimanje moraju biti opremljeni napravama za udešavanje raznih veličina presjeka, snopa rentgenskih zraka na pr. sa pomičnim blendama ili zamjenjivim tubusima. Naprave za prosvjetljavanje moraju imati blende za udešavanje, čije se položaj »otvorene« ili »zatvorene«, može lako utvrditi.

Izuzetak od ovoga čine aparati za snimanje, koji se samo od vremena do vremena iznimno upotrebljavaju za pojedina prosvjetljavanja.

Član 30.

Naprave za prosvjetljavanje sa izuzetkom onih iz čl. 30. st. 2., moraju biti snabdjevane sredstvima, koja sprečavaju smanjenje udaljenosti pacijenta od fokusa ispod 35 cm.

Rentgenski uređaji za zubarstvo moraju biti opremljeni sredstvima, koja sprečavaju udaljenost pacijenta od fokusa ispod 18 cm prilikom intra-oralnih prosvjetljavanja.

Član 31.

Za zaštitu liječnika pri prosvjetljavanju mora ekran biti prekriven olovnim staklom, čiji minimalni ekvivalent olova iznosi 2,0 mm za napetosti do 100 kV.

Olovno staklo mora biti takve veličine, da korisni snop rentgenskih zraka, pri prosvjetljavanju normalnog pacijenta (debljine 20 cm), ne može izaći izvan površine zaštićene tim staklom odnosno kod slobodno višeg ekrana zaštitna površina zajedno sa ekranom mora iznositi najmanje 40 × 50 cm. računajući 50 cm horizontalno.

Sa kriptoskopom mogu biti opremljeni samo oni rentgenski uređaji, koji su poglavito predviđeni za snimanje, ali se izuzetno upotrebljavaju za prosvjetljavanje. U ove se ubrajaju i zubarski rentgenski aparati.

Najmanja veličina zaštitnog olovnog stakla jednog kriptoskopa je 24 × 30 cm.

Osim toga na ekranu se mora predvidjeti zaštita protiv sekundarnih zraka radi zaštite ruku, a također i zaštitne rukavice od olovne gume.

Uređaji za intra-oralna prosvjetljavanja moraju biti snabdjeveni tubusima ili blendama sa otvorima, koji ograničavaju snop zraka na maksimum od 5 cm u promjeru pri najmanjoj dopuštenoj fokalnoj udaljenosti od 18 cm.

Član 32.

Uz naprave za prosvjetljavanje moraju se nalaziti zaštitna sredstva (pregače od olovne gume, ploče od olovne gume, pomične zaštitne stolice, zaštitni zid i sl.) za zaštitu liječnika od sekundarnih zraka, a čije se zaštitno djelovanje nadovezuje bez prekida na zaštitu

ekrana. Ukupna vrijednost olovnog ekvivalenta ovih zaštita mora odgovarati Tabelama 4 i 5

Član 33.

Postrojenja za serijske preglede (snimanje sa ekrana) moraju biti opremljena zaštitnim sredstvima u smislu prethodnog člana radi zaštite svih osoba zaposlenih u prostorijama tih postrojenja.

Član 34.

Sva rentgenska postrojenja moraju biti opremljena instrumentima za mjerenje visoke napetosti i intenziteta struje rentgenske cijevi. Postrojenja za terapiju moraju osim toga imati i sredstva za ručno ili automatsko izravnavanje varijacija u određenim vrijednostima napetosti i struje rentgenske cijevi.

Izuzetak od toga čine mali rentgenski aparati sa nepromjenljivo udešenom napetošću i strujom rentgenske cijevi čije su vrijednosti vidno naznačene na aparatu od strane proizvođača.

Član 35.

Svaki uređaj za zračenje sa napetostima preko 75 kV mora biti udešen za uključivanje dopunskih filtera, a vrijednost upotrijebljenog filtra mora biti jasno vidljiva.

Član 36.

Postrojenja za zračenje moraju biti snabdjevena uređajima za udešavanje raznih veličina presjeka zračnog snopa, kao na pr. zamjenjivim blendama ili tubusima.

Član 37.

Svaka ustanova sa postrojenjima za rentgensku terapiju mora biti snabdjevena sa aparatom za mjerenje rentgenskih doza na principu jonizacije ili druge naučno priznate metode. Radi stalne kontrole ispravnosti aparata za mjerenje, aparat za mjerenje doza mora imati svoju kontrolnu radioaktivnu jedinicu. Točnost ovih aparata za mjerenje doza ne smije varirati za više od $\pm 3\%$.

Član 38.

Sve aparate za mjerenje doza mora kontrolirati jedna naučna ustanova, koja za to bude određena i koja će o izvršenom pregledu izdavati protokole, u kojima će uz ostalo naznačiti i rokove za ponovnu kontrolu, već prema sistemu aparata za mjerenje.

Član 39.

Sve radne prostorije za preglede, zračenje, zračna komora i prostorije za rukovanje aparatom moraju biti dovoljno prostrane, suhe i dobro ventilirane.

Član 40.

Prostorije u kojima je smješteno rentgensko postrojenje (naročito odjel gdje se vrše preglede) u svrhu odstranjivanja štetnih nitroznih plinova, moraju se umjetnim putem ventilirati.

Prostorije u kojima su smješteni aparati sa otvorenim iskrištem (aparati sa mehaničkim ispravljanjem visoke napetosti), pa bilo da su smješteni u zaštitne ormare, moraju se provjetravati kako je predviđeno u prvoj stavci ovog člana.

Otvori za isisavanje štetnih plinova moraju se nalaziti neposredno iznad poda prostorije.

Član 41.

Na dijelovima uredaja koji sprovode visoku napetost moraju se izbjegavati oštri rubovi i vrhovi.

Član 42.

Radi zaštite liječnika protiv ispljuvaka bolesnika, naprave za prosvjetljavanje imaju biti opremljene zaštitom, koja se besprekidno nadovezuje na zaštitni okvir ekrana.

Član 43.

Zbog otrovnosti olovnog oksida sve zaštite izrađene od olovnog lima moraju biti premazane postojećom masnom bojom ili obložene bilo kojim drugim materijalom.

Član 44.

Pri snimanju zubi, osobe koje su stalno zaposlene u rentgenskom postrojenju, ne smiju pridržavati film.

Član 45.

Osobe zaposlene u rentgenskim prostorijama ne smiju biti upotrijebljene kao objekat za pokusno prosvjetljavanje ili snimanje.

Član 46.

Oklopi rentgenskih cijevi koji su nepotpuno zatvoreni, moraju pri upotrebi biti poprečno postavljeni prema bolesniku.

Član 47.

Osobe zaposlene u rentgenskim prostorijama, moraju brižljivo voditi računa o gornjim propisima i ne smiju ih bilo kojim razloga, izbjegavati upotrebu zaštitnih sredstava i uredaja.

Član 48.

Svi propisi moraju biti istaknuti u rentgenskim prostorijama, a svakom novom službeniku moraju se ovi propisi protumačiti, o čemu će takav službenik dati svoju pismenu potvrdu.

III. — Zaštita od radioaktivnog zračenja

Član 49.

Pod prirodnim i umjetnim radioaktivnim tijelima razumijevaju se one materije, koje su kao takve u nauci označene odnosno definirane (radij, uran, radon, polonij, torij i t. d.) kao i ostali elementi, koji se mogu umjetnim putem učiniti radioaktivnim.

Pod ciklotron — aparatima, razumijevaju se aparati za umjetno razbijanje atoma odnosno umjetnu transmutaciju elemenata i proizvodnju umjetnih radioaktivnih materija od običnih elemenata.

Član 50.

Radioaktivne materije i ciklotron — aparati za liječenje i istraživanje smiju se smještati samo u prostorijama, koje su izgrađene ili preuđene za tu svrhu, a prema uputstvima i savjetima radiologa — liječnika ili radiologa — fizičara.

Član 51.

Prostorije u kojima su smješteni radioaktivni aparati sa radioaktivnim materijama, kao i one u kojima

su smješteni bolesnici sa radioaktivnim fokusima, moraju biti, prema ocjeni i mjerenjima stručnjaka-radiologa, dovoljno udaljene od ostalih zgrada, odnosno od svih drugih radnih prostorija, kako bi zaposleno osoblje moglo sa što manje opasnosti obavljati poslove, koje inače nije neophodno potrebno obavljati u blizini radioaktivnih fokusa odnosno u dometu njihovog zračenja.

Član 52.

Prostorije za čuvanje radioaktivnih materija odnosno fokusa, koji su izvan upotrebe, prostorije sa aparatima za ekstrakciju emanacije i smještaj telekin — aparata kao i ciklotrona, odnosno laboratoriji za pripremanje umjetnih radioaktivnih otopina, (masti, kompresa, otopina za pijenje, blata i dr.), moraju biti ne samo dovoljno udaljene od ostalih poslovnih prostorija, već prema uputstvima stručnjaka-radiologa snabdjevene i dovoljno pojačanim zidovima, kao i eventualno posebno izgrađenim specijalnim zaštitnim boksovima, koji su obloženi odgovarajućim materijalom radi apsorbaranja sekundarnog zračenja (drvetom, linoleumom, ametalničnom gumom, plutom, parafinom, slojem vode i t. d.).

Član 53.

Za čuvare, vratare i dežurno osoblje u ustanovama sa radioaktivnim fokusima moraju biti izrađene naročite zaštitne prostorije sa dovoljno debelim zidovima, a koje su osigurane i protiv sekundarnog zračenja dopunskim pločama. Ovakve prostorije moraju biti povezane sa bolesničkim i liječničkim sobama odnosno sa upravno-administrativnim kancelarijama prikladnim uredajima (električno zvonce, svjetlosni signali, kućni telefon i sl.), kako bi se služba dežurnog osoblja, vratara odnosno čuvara mogla obavljati sa što rjeđim obilaženjem i zadržavanjem po sobama bolesnika sa radioaktivnim aparatima.

Član 54.

Iznad, ispod i sa strane prostorija, kroz čije zidove stalno ili privremeno probija radioaktivno zračenje, ne smiju se nalaziti stambene prostorije. Takve prostorije ne smiju se upotrebljavati ni za privremeni smještaj onih bolesnika, kojima inače nije potrebno liječenje zračenjem ili ne boluju od tumora.

Član 55.

Sve prostorije u kojima se nalaze, odnosno u kojima se rukuje sa rad oforama, kao i one u kojima se kreću i liječe bolesnici sa radium-aparatima, moraju biti prostrane, suhe i sunčane (sa velikim prozorima i staklenim mliječnim oknima prema hodnicima i drugim sponednim odajama). Ovakve prostorije moraju imati prikladne instalacije za brzu i laku ventilaciju i grijanje.

Član 56.

U ustanovama sa radioaktivnim fokusima uredaji vodovoda i kanalizacije moraju biti tako izvedeni, da onemogućuju ispiranje u opću kanalizaciju slučajno upuštenih ili eventualno zagubljenih skupocjenih minijaturnih radiofora.

Zbog istog razloga svi kablovi, sanduci, komore, šahtovi i tome slično, za otpatke (gazu, vatu, sonde, hranu i t. d.) u ustanovama sa radioaktivnim fokusima moraju biti udaljene od onih iz drugih zgrada odnosno prostorija. Oni moraju biti izgrađeni odnosno smješteni u suterenu same zgrade i tako udešeni, da

se u njima za slučaj potrebe (nestanka radiofora) mogu svi otpaci spaliti, a u svakom slučaju periodično ispranjivati, a po odobrenju rukovodca radiofora.

Član 57.

U ambulancama i laboratorijima u kojima se rukuje sa radioaktivnim fokusima moraju postojati posebno izrađeni pokretni i nepokretni zaštitni stolovi sa debelim i visokim olovnim blokovima, koji su obloženi drvetom, a iza kojih će osoblje vršiti pripremanje i montiranje radioaktivnih fokusa za bolesničku aparaturu.

Član 58.

Kase i kasete u kojima se čuvaju radiofori koji su izvan upotrebe, moraju biti obložene zaštitnim olovnim blokovima, da bi se zračenje fokusa iz njih što je moguće više apsorbiralo i učinilo što bezopasnijim za okolinu.

Član 59.

Prenošenje radiofora mora se vršiti u zaštićenim posudama (kasicama, kasetama, bombama (boksovima) obloženim sa olovom). Po mogućnosti to prenošenje u istoj zgradi treba vršiti automatskim postrojenjima (malom specijalnom dizalicom kojom su povezani pojedini spratovi zgrade).

Član 60.

Cjelokupnom osoblju, koje radi u ustanovama sa radioaktivnim fokusima treba stalno skretati pažnju na značaj daljine, tehničke zaštite i što kraćeg boravka u blizini radioaktivnih fokusa i ciklotron-aparata u pogonu.

Član 61.

Za vrijeme rada treba radiofore prihvatiti dugim pincetama imajući svagda u vidu potrebnu udaljenost fokusa od ruku i tijela.

Član 62.

Pripremanje radiofora i njihovo montiranje na bolesničku aparaturu treba svagda vršiti za zaštitnim stolom i po mogućnosti u posebnoj prostoriji, a u što kraćem roku — bez nepotrebnog zadržavanja u njihovoj blizini.

Član 63.

Obilazak i posjete bolesnika sa radioaktivnim aparatima treba vršiti samo po neophodnoj potrebi i bez nepotrebnog zadržavanja u njihovim prostorijama.

Član 64.

Besposlenima treba najstrože zabraniti pristup u prostorije sa bolesnicima, koji imaju na sebi radiofore, a posjeti takvih bolesnika imaju biti veoma ograničeni.

Član 65.

Rukovanje sa radioforima mora se vršiti brižljivo da ne dođe do njihovog oštećenja i ispuštanja emanacije (u kom slučaju treba takve radiofore smjestiti izdvojiti iz upotrebe do njihovog popravka).

Član 66.

Ekstrahiranje emanacije i sva mjerenja smiju se povjeravati samo za to uvježbanim osobama.

Član 67.

Bolesnicima sa radioforima ne smije se dozvoljavati kretanje izvan određenih prostorija ili izlazak iz zgrade u kojoj se liječe.

Član 68.

Preporučuje se da se po bolesničkim prostorijama postave natpisi sa upozorenjem za bolesnike, koji imaju na sebi aparate sa radioaktivnim fokusima (o njihovom kretanju, nošenju aparata i t. d.).

IV. — Završne odredbe

Član 69.

Odredbe ovog pravilnika odnose se na sve medicinske uređaje u kojima se primjenjuje struja visoke napetosti, rentgensko i prirodno ili umjetno radioaktivno zračenje.

Već postojeći medicinski uređaji, koji nisu u skladu sa odredbama ovog pravilnika u pogledu sigurnosti i higijene rada, imaju se u što kraćem roku a najkasnije za jednu godinu postepeno uskladiti sa ovim propisima. Tehnički pribor prema čl. 38. ovog pravilnika, ima se nabaviti najkasnije u roku od dvije godine.

Rokove za postepeno ispunjavanje propisa ovog pravilnika određivat će nadležni inspektor rada, vodeći pri tom računa o objektivnim, materijalnim i tehničkim mogućnostima.

Član 70.

Higijenski i tehnički uvjeti rada sa medicinskim uređajima u kojima se primjenjuje struja visoke napetosti, rentgensko i prirodno ili umjetno radioaktivno zračenje, imaju se u potpunosti prilagoditi odredbama Općeg pravilnika o higijenskim i tehničkim zaštitnim mjerama pri radu ukoliko ovim pravilnikom nije izričito drukčije određeno.

Član 71.

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu Federativne Narodne Republike Jugoslavije«.

Br. 15959

Beograd, 11. studenoga 1947.

Ministar rada,
Vicko Krstulović, s. r.

734.

Na temelju čl. 52., a u vezi čl. 33. Zakona o porezima od 26. prosinca 1946., propisujem

N A R E D B U

O ISPLATI RAČUNA ZADRUGAMA I PRIVATNIM PODUZEĆIMA ZA DOBAVLJENU ROBU I IZVRŠENE USLUGE

1) Državna privredna poduzeća, državne ustanove i državna nadležstva ne mogu vršiti isplate računa za izvršene im usluge i dobavljenu robu ako nemaju izvještaj o stanju poreznog duga podnosioca računa, i to:

a) privatnim prijevoznicima ako isplata premašuje 1.000.— dinara; i

b) svim ostalim privatnim poduzećima i osobama ako isplata premašuje 2.000.— dinara.

2) Rukovodilac knjigovodstva može izdavati ček (virmanski ček) na iznos računa samo onim podnosiocima računa koji su namirili sav porez koji je dospio za naplatu. Onim podnosiocima računa koji dospjeli porez nisu namirili, a dugovani iznos poreza je veći od iznosa koji potražuju po podnesenom računu, ne će se vršiti isplata, već će se cijela svota koju potražuju dostaviti putem čeka nadležnom kotarskom (gradskom, rajonskom) izvršnom odboru, u korist računa poreznog obveznika. Ako je dugovani porez manji od potraživanja po podnesenom računu, podnosiocu računa izdat će se ček na višak, a iznos koji pokriva njegov porezni dug dostavit će se nadležnom kotarskom (gradskom, rajonskom) izvršnom odboru radi namirenja toga duga.

3) Izvještaj o stanju poreznog duga izdaje financijski odsjek kotarskog (gradskog, rajonskog) izvršnog odbora. Ovaj izvještaj, kao i molba kojom se traži njegovo izdavanje, ne podleži naplati takse.

Izvještaj o stanju poreznog duga ne će se prilagati računom podnesenom radi naplate, već će se samo pokazivati na uvid. Službenik koji prima račun dužan je na istom naznačiti koji je organ izdao izvještaj, broj i datum izvještaja i iznos dužnog poreza, pa to potvrditi svojim potpisom.

4) Ova naredba stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu Federativne Narodne Republike Jugoslavije«.

III br. 49221

Beograd, 12. studenoga 1947.

Ministar financija,
Sreten Žujović, s. r.

735.

Na temelju čl. 37. st. 1. Zakona o uređenju i djelovanju kreditnog sistema izdajem

N A R E D B U

O OBAVEZNOJ UPOTREBI OBRAZACA U POSLOVANJU SA DRŽAVNOM INVESTICIONOM BANKOM FNRJ

1) Sva nadležstva, ustanove, poduzeća i pojedinci dužni su da u poslovima sa Državnom investicionom bankom FNRJ upotrebljavaju isključivo obrasce (formulare), koje banka za odnosnu vrstu poslova propiše.

2) Ova naredba stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu Federativne Narodne Republike Jugoslavije«.

Br. 47699

Beograd, 7. studenoga 1947.

Ministar financija,
Sreten Žujović, s. r.

736.

Po ukazanoj potrebi, a u svrhu zaštite općenarodne imovine, izdajem

N A R E D B U

O ODRŽAVANJU REDA I ČISTOĆE U VLAKOVIMA I ŽELJEZNIČKIM STANICAMA

I. — Građani su dužni starati se da svojim postupcima u vlaku i za vrijeme boravka u željezničkim

stanicama ne narušavaju red određen propisima Jugoslavenskih državnih željeznica i da ne nanose kvar općenarodnoj imovini.

II. — Zabranjuje se naročito:

prljati i kvariti namještaj, praviti nečistoću u kolima i staničnim prostorijama;

bacati iz vlaka predmete kojima se može nanijeti šteta;

bacati na staničnu ravan ma kakve predmete; urezivati ili ispisivati ma kakve natpise na vanjske ili unutrašnje zidove kola ili na predmete u kolima, kao i lijepiti plakate na mjesta koja za to nisu određena; i

dirati u pomoćne naprave za kočenje ili kakve druge naprave u kolima ili staničnim prostorijama.

III. — Za povredu propisa iz prednje točke učinilac će platiti na ime kazne, i to:

1) ako stavi noge sa obućom na sjedište:

u III. razredu — — — — — Din. 10.—

u II. i I. razredu — — — — — Din. 20.—

2) ako svojom krivnjom uprlja pod, zidove ili druge predmete u kolima, tako da je potrebno obično čišćenje (metlom ili krpom):

u III. razredu — — — — — Din. 10.—

u II. i I. razredu — — — — — Din. 20.—

3) ako uprlja svojom krivnjom odjeljak ili hodnik kola, tako da je potrebno duže čišćenje ili dezinfekcija:

u III. razredu — — — — — Din. 50.—

u II. i I. razredu na ime kazne Din. 50.—

i na ime štete — — — — — Din. 50.—

4) ako zarezhe ili išara vanjske ili unutrašnje zidove kola, prozorska stakla, slike ili ma koji drugi predmet u kolima:

u III. razredu — — — — — Din. 50.—

u II. i I. razredu na ime kazne Din. 50.—

i na ime štete — — — — — Din. 50.—

Naplatu novčane kazne za naprijed označene prekršaje vršit će kondukteri na licu mjesta i o tome će davati potvrdu putnicima na duplikatu iz doplatne knjige.

IV. — Ako putnik bez potrebe upotrijebi pomoćnu ručnu kočnicu, platit će:

a) na ime kazne Din. 50.—; i

b) na ime paušalnog iznosa za učinjenu štetu Din. 950.—

U slučaju ovog prekršaja kondukteri će na licu mjesta vršiti naplatu novčane kazne i učinjene štete i o tome davati potvrdu putnicima na duplikatu iz doplatne knjige.

V. — Ako učinilac ne plati novčanu kaznu i učinjenu štetu na licu mjesta, podnijet će se prijava državnom organu koji je nadležan za donošenje rješenja o prekršajima prema odgovarajućim načelima Zakona o prekršajima.

VI. — Za učinjene štete u željezničkim stanicama naplatu na isti način vrši šef stanice odnosno za to određena osoba.

VII. — Protiv naplaćivanja novčane kazne i učinjene štete na licu mjesta nema mjesta žalbi.

VIII. — Novčana kazna i naknada učinjene štete na licu mjesta ne će se primjenjivati prema djeci ispod četrnaest godina.

IX. — Ostale učinjene štete naplaćivat će se prema cjenovniku koji bude propisala Generalna direkcija željeznica odnosno prema stvarnom iznosu štete.

X. — Ova naredba stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu Federativne Narodne Republike Jugoslavije«.

Br. 17383

Beograd, 8. studenoga 1947.

Ministar saobraćaja,
Todor Vujanović, s. r.

737.

Na temelju čl. 2. Uredbe o provedbi socijalnog osiguranja po propisima Zakona o socijalnom osiguranju radnika, namještenika i službenika, u sporazumu sa Ministrom unutrašnjih poslova FNRJ, izdajem

N A R E D B U

O DOPUNI NAREDBE O SOCIJALNOM OSIGURANJU OSUĐENIKA

1) Čl. 1. naredbe dopunjuje se i glasi:

»Osudenicima na izdržavanju kazne u kaznenim ustanovama, maloljetnicima u odgojno-popravnim domovima, osobama osuđenim sudskom presudom na prisilni rad, kao i osobama koje se nalaze na izdržavanju administrativnih kazni lišenja slobode i popravnog rada (u daljnjem tekstu: osuđenici), država pruža socijalno osiguranje za slučaj nesreće u poslu za vrijeme izdržavanja kazne po propisima ove naredbe«.

Član 2.

Ova naredba stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu Federativne Narodne Republike Jugoslavije«.

Br. 16970

Beograd, 5. studenoga 1947.

Ministar rada,
Vicko Krstulović, s. r.

Ministar unutrašnjih poslova,
Aleksandar Ranković, s. r.

738.

Na temelju čl. 24 Zakona o Narodnoj banci FNRJ donosim

R J E Š E N J E

O ZAMJENI ISTROŠENIH ILI OŠTEČENIH NOVČANICA O ISPLATI DIJELOVA NOVČANICA IZDANJA NARODNE BANKE FNRJ

1) Za zamjenu istrošenih ili oštećenih novčanica kao i za isplatu dijelova novčanica izdanja Narodne banke FNRJ imaju se primijeniti propisi Pravilnika o zamjeni istrošenih ili oštećenih novčanica i isplati dijelova novčanica VII br. 3740 od 14. srpnja 1945. (Službeni list DFJ br. 51. od 20. srpnja 1945.).

2) Naplaćen iznosi prilikom isplate oštećenih novčanica na ime fabrikacionih i manipulativnih troškova po čl. 11. spomenutog pravilnika knjižit će se u korist Narodne banke FNRJ.

3) Ovo rješenje stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu Federativne Narodne Republike Jugoslavije«.

Br. 48117

Beograd, 13. studenoga 1947.

Ministar financija,
Sreten Žujović, s. r.

739.

Na temelju čl. 33. st. 2. Uredbe o porezu na promet proizvoda, a po ukazanoj potrebi, donosim

R J E Š E N J E

O ODREĐIVANJU PROVIZIJE PRODAVAOCIMA NA MALO ZA PRODAJU POREZNIH MARAKA I POREZNIH VRIJEDNOSNIH PAPIRA

1) Za prodaju poreznih maraka FNRJ, koje su po Far. br. 6. Privremene tarife poreza na promet proizvoda puštene u tečaj 1. studenoga 1947., odobrava se prodavaocima na malo provizija od 3 na sto (tri dinara na sto dinara), koja će se davati u poreznim markama.

Za prodaju ostalih vrijednosnih papira FNRJ, za koju je dosada prodavaocima na malo odobravana provizija od 3 na sto (tri dinara na sto dinara) u taksenim markama, ova će se provizija u buduće davati u poreznim markama.

2) Potrebna uputstva za izvršenje ovog rješenja izdat će Narodna banka FNRJ.

3) Ovo rješenje stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu Federativne Narodne Republike Jugoslavije«.

II. br. 48630

Beograd, 10. studenoga 1947.

Ministar financija,
Sreten Žujović, s. r.

740.

Na temelju čl. 4. Zakona o poštansko-telegrafsko-telefonskim taksama donosim

R J E Š E N J E

O POVLAČENJU POŠTANSKIH VRIJEDNOSNICA IZ PROMETA

Uključivo sa 31. prosinca 1947. povlače se iz prometa i gube svaku vrijednost slijedeće poštanske vrijednosnice:

1) Dopisnice za unutrašnju poštansku službu koje su preštampane gumenim štambiljem sa prodajnom cijenom 1,50 dinara;

2) Uputnice za unutrašnju poštansku službu obične i telegrafske, koje su preštampane gumenim štambiljem sa prodajnom cijenom 1.— dinara.

3) Sprovodni listovi za unutrašnju poštansku službu obični od 3.— dinara okupaciona i od 0,50 FNRJ dinara.

4) Sprovodni listovi za unutrašnju poštansku službu — otkupni od 6.— dinara okupacionih i od 1.— FNRJ dinar.

5) Zavoji za vrijednosna pisma — manji od 1.— dinara.

6) Zavoji za vrijednosna pisma — veći od 1,50 dinara i

7) Medunarodni kuponji za odgovor kod kojih su naziv države i prodajna cijena preštampani gumenim štambiljem.

Privatni imaoци svih vrijednosnica koje se povlače iz prometa mogu kod svih pošta do 31. prosinca 1947. izvršiti zamjenu istih za vrijednosnice koje su sada u tečaju.

M. br. 27637

Beograd, 10. studenoga 1947.

Ministar pošta,
dr Drago Marušić, s. r.

741.

Na temelju čl. 4. Zakona o poštansko-telegrafsko-telefonskim taksama donosim

RJEŠENJE**O PROVIZIJI OVLAŠTENIM PRODAVAOCIMA POŠTANSKIH MARAKA I VRIJEDNOSNICA**

- 1) Ovlašteni prodavaoci poštanskih maraka i vrijednosnica dobivaju proviziju u iznosu od 2%.
- 2) Ova provizija ima se isplaćivati u poštanskim markama.

Br. 27934

Beograd, 13. studenoga 1947.

Ministar pošta,
dr Drago Marušić, s. r.

742.

Na temelju čl. 13. toč. c) Zakona o udruženjima, zbiorovima i drugim javnim skupovima, a po ispunjenju uvjeta iz čl. 14., 15. i 16. zakona, donosim

RJEŠENJE**O ODOBRENJU OSNIVANJA I RADA SAVEZA BORACA NARODNOOSLOBODILAČKOG RATA**

Odobrava se prema podnesenom programu i pravilima osnivanje i rad Savezu boraca narodnooslobodilačkog rata sa sjedištem u Beogradu a sa djelatnošću na području Federativne Narodne Republike Jugoslavije.

IV. br. 16094

Beograd, 1. listopada 1947.

Po ovlaštenju
Ministra unutrašnjih poslova FNRJ
Pomoćnik,
Petar Ivičević, s. r.

Ministarstvo unutrašnjih poslova FNRJ, po izvršenom savjetovanju sa izvornim tekstom, ustanovilo je, da se u tekstu na hrvatskom jeziku Pravilnika o kućnom redu Zaštitnog doma osuđenica-porodilja, objavljenom u »Službenom listu FNRJ« br. 99. od 22. studenoga 1947., potkrala niže navedena pogreška i daje slijedeći

ISPRAVAK**PRAVILNIKA O KUĆNOM REDU ZAŠTITNOG DOMA OSUĐENICA-PORODILJA**

U članu 31., st. 2. u drugom redu, ispale su, prilikom štampanja, iz »uže porodice« slijedeće riječi: »(muž, djeca, roditelji, braća, sestre i otac«.

Br. 17977. — Iz Ministarstva unutrašnjih poslova FNRJ 24. studenoga 1947.

Ministarstvo financija FNRJ, po izvršenom savjetovanju sa izvornim tekstom ustanovilo je, da se u tekstu na hrvatskom jeziku Naredbe o određivanju početka toka kao i isteka rokova određenih propisima koje je donio Ministar financija FNRJ za područje pripojeno Federativnoj Narodnoj Republici Jugoslaviji po Ugovoru o miru sa Italijom, objavljenom u »Službenom listu FNRJ« br. 98. od 19. studenoga 1947. potkrala niže navedena pogreška i daje slijedeći

ISPRAVAK**NAREDBE O ODREĐIVANJU POČETKA TOKA KAO I ISTEKA ROKOVA ODREĐENIH PROPISIMA KOJE JE DONIO MINISTAR FINACIJA FNRJ ZA PODRUČJE PRIPOJENO FEDERATIVNOJ NARODNOJ REPUBLICI JUGOSLAVIJI PO UGOVORU O MIRU SA ITALIJOM**

U toč. I., pod 4) na kraju, umjesto »31. oktobra 1947« treba da stoji »31. prosinca 1947.«

Br. 42013 — Iz Ministarstva financija FNRJ, 21. studenoga 1947.

ODLIKOVANJA**PREZIDIJUM****Narodne skupštine Federativne Narodne Republike Jugoslavije**

na temelju člana 2. stavka 2. Zakona o ordenima i medaljama, a na prijedlog Vrhovnog komandanta oružanih snaga FNRJ

riješeno je

da se za vještinu u komandovanju, osvjedočeni rad na ostvarenju bratstva i jedinstva među našim narodima, za pokazanu hrabrost i stečene zasluge za narod u toku narodnooslobodilačke borbe odlikuju

ORDENOM BRATSTVA I JEDINSTVA I. REDA:

major Kalember Jovana Božo.

ORDENOM ZASLUGE ZA NAROD II. REDA:

majori: Pejčković Radovana Jovan i Vujnović Jovana Dušan;

kapetani: Andonovski Mihajla Štamato, Butina Matija Martin, Frković Roke Franjo, Gračanin Tanasije Petar, Grbić Dušana Dragoljub, Krndija Ostoja Mladen, Lončar Vuje Adam, Mažibrada Jovana Jovan, Petković Svetozara Jovan, Petović Mite Nikola, Pokupić Đure Filip, Puharić Nikole Jozo, Rajlić Koste Stojan, Rifelj Antona Stanko, Šafar Ivana Ivan, Trbović Đure Gorko, Trninić Ignjatija Đurica, Veselinović Trifuna Lazar i Žižić Isida Đorde;

poručnici: Banjac Mile Pero, Bursać Rade Risto, Čičić Branka Miloš, Jakšić Nikole Nikola, Knežević Lazara Momčilo, Konjevoda Nikole Ljubo, Obradović Vase Savo, Sarajlić Milana Branko, Šarac Đorda Ilija, Ščekić Miloša Marko i Žarko Stipe Mate;

potporučnici: Delić Nikole Nikola, Filipović Milana Mile, Hajder Nikole Jovan, Ivanović Miće Avro, Kecman Mile Dušan, Midžić Ahmeta Nazif, Nikšić Ivana Zvonimir, Okroglić Luke Rafael, Radulović Teodora Borivoje, Rak Jose Abram, Stojišić Adama Stevan, Vignjević Mije Dane i Zagorac Miće Stevo;

zastavnici: Ilić Luke Mile, Milošević Riste Petar i Raca Stevana Obrad;

Smoljanović Milovana Dušan.

ORDENOM BRATSTVA I JEDINSTVA II. REDA:

majori: Despotović Miodraga Milutin, Pejčković Radovana Jovan, Vujnović Jovana Dušan i Žigić Jovana Proko;

kapetani: Dizdar Muhameda Džemal, Drljača Rade Simo, Frković Roke Franjo, Jovanović Danila Dragoljub, Katić Lazara Branko, Lončar Vuje Adam, Ozeđović Marina Ante, Petković Svetozara Jovan, Rajlić Koste Stojan, Ravnik Janeza Alojz, Šafar Ivana Ivan, Ševo Jovana Zdravko, Tečić Ostoje Simo, Tica Pantelija Miliivoje, Tomić Tete Branko, Trbović Đure Gorko i Trninić Ignjatija Đurica;

poručnici: Buha Mitra Krsto, Bursać Rade Risto, Čumbo Trivuna Milan, Drempetić Josipa Josip, Gecan Mije Andrija, Ivanović Jovana Marko, Jakšić Nikole Nikola, Kačavenda Mile Branko, Kesar Jandrije Đuro, Knežević Laze Momčilo, Kovačević Save Stojan, Lazić Obrada Ratko, Lukač Sime Matija, Rašeta Mile Dane, Stjepanović Jovana Rade, Šarac Đorda Ilija, Sućur Mile Milan, Trbojević Stevana Petar, Vasičević Mihajla A-

dam, Vlatković Stevana Petar, Zorić Petar Branko i Zorić Save Ilija;

potporučnici: Ikić Jovana Stojan, Čubrčić Joviše Đorđe, Filipović Milana Mile, Marjanović Mile Milan, Martinović Mile Dušan, Okroglić Luke Rafael, Radulović Todora Borivoje, Rokvić Vida Stevo, Stojišić Adama Stevan, Šević Mile Nikola i Zorić Đurđa Branko;

zastavnici: Ilić Luke Mile, Landeka Đure Jovo, Lolić Rade Nikola, Milošević Riste Petar i Poznić Ilije Nikola; Smoljanović Milovan Dušan.

ORDENOM PARTIZANSKE ZVIJEZDE III. REDA:

kapetani: Barac Mihovila Vladimír, Frbžer Ivana Josip, Mažibrada Jovana Jovan, Mraković Petra Joco, Tepić Ostoje Simo i Tica Pantelije Milivoje;

poručnik Medić Đure Uroš.

ORDENOM ZA HRABROST:

major Petković Stamen Dragoljub;

kapetani: Butija Matije Martin i Šarac Matije Radovan;

poručnici: Buban Đure Dragan, Filipović Pere Nikola, Karić Mate Milan, Kovačević Miće Čedo, Kukić Dragana Milan, Kuljača Marka Ivan, Natafta Franje Mijo, Polić Marijana Marinko, Poša Pavla Nikola, Preradović Vida Blagoje, Sarajlić Milana Branko i Vasiljević Mihajla Adam;

potporučnici: Basara Jovana Mičo, Blažević Tome Mato, Brkić Sime Jozo, Čurčić Jovića Đorđe, Dvornik Ante Ivo, Karanović Spase Živko, Korać Ilije Dušan, Nikšić Ivana Zvonimir, Petković Milana Milan, Pušnar Emilia Rudolf, Žigić Jove Milan i Živković Miloša Petar;

zastavnici: Bačić Sime Krsto, Barišić Lovre Stevo, Dinić Milana Petar, Georgijevski Petra Stojimir, Gulčić Franje Franjo, Hinić Stevana Milan, Jurjević Stjepana Vinko, Karas Petra Milivoj, Krstić Dragutina Radoslav, Miletić Mate Mate, Okolić Jovana Stojan, Ristomanovski Mite Aleksandar, Smajić Časima Salih i Smolić Nikole Stipe.

ORDENOM ZASLUGE ZA NAROD III. REDA:

poručnici: Barišić Luke Franjo, Bidžovski Ilije Spiro, Božanić Ante Mile, Cigarčić Božidara Dragutin, Đaković Mile Kostadin, Filipović Pere Nikola, Kovačević Nike Rade, Kukić Dragana Milan, Rakočević Tome Krsto, Stržić Stjepana Rafael i Žokadž Miška Dragan;

potporučnici: Dekanić Ivana Josip, Dodevski Nake Boško, Furlan Ivana Jože, Grujić Nikole Luka, Ilić Miljka Stojan, Jovčević Jože Jože, Kolenik Antona Anton, Milosavljević Milivoja Borivoje, Polovina Nikole Božo, Simonović Miloša Petar i Zlatović Mile Ljuban;

zastavnici: Čuk Tome Milovan, Grebnar Mihajla Slobodan, Krstić Dragutina Radoslav, Milinović Steve Ljuboj, Ristomanovski Mite Aleksandar, Rojnić Ivana Anton, Rokvić Vida Dušan i Šaranović Đorđa Spaso;

Redžep Isene Isen.

Br. 490.

Beograd, 22. kolovoza 1947.

Tajnik,

M. Peruničić s. r.

Predsjednik,

dr. I. Ribar, s. r.

PREZIDIJUM

Narodne skupštine Federativne Narodne Republike Jugoslavije

na temelju člana 2. Zakona o ordenima i medaljama, a na prijedlog Vrhovnog komandanta oružanih snaga FNRJ

riješio je

da se za pokazanu hrabrost, vještinu u komandovanju osvjedočeni rad na ostvarenju bratstva i jedinstva među našim narodima i stečene zasluge za narod u toku narodnooslobodilačke borbe odlikuju

ORDENOM ZASLUGE ZA NAROD II. REDA:

kapetani: Cekić Veljka Đuro i Strugar Marka Zarija;

poručnici: Jakšić Mile Petar, Krtinić Trifuna Mile i Mićović Jakova Kostantin;

potporučnici: Blanuša Mile Stevo, Čukurov Slavka Živko, Gašpar Alojza Anton, Pilja Petra Đuro i Simić Stevana Sava;

zastavnici: Dajić Nikole Ranko, Dobrić Laze Jovo, Ivošević Bože Đuro i Latinović Bože Vlado.

ORDENOM BRATSTVA I JEDINSTVA II. REDA:

poručnici: Novaković Jovana Nikola i Rokvić Petra Gojko.

ORDENOM ZA HRABROST:

kapetan Cekić Veljka Đuro;

poručnici: Bajić Stevana Marko, Čulafić Novice Miraš, Glad Antona Milan, Krtinić Trifuna Mile, Mićović Jakova Kostantin, Popović Stevana Bogoljub, Rokvić Petra Gojko, Savanović Ostoja Mirko, Valenčić Josipa Stane i Zegali Pavla Kuzma;

potporučnici: Derliček Josipa Franjo, Gašpar Alojza Anton, Popajtić Andre Anton, Kosanović Stevana Mladen, Pivalica Dinka Veljko i Vučković Čede Stanimir;

zastavnici: Dvornik Duje Branko, Latinović Bože Vlado, Orelj Antona Miloš, Pralica Rudolfa Rudolf, Snoj Ivana Rudolf, Tisa Đurđa Vlade, Vujnović Đura Petar i Žigić Ise Simon.

ORDENOM ZASLUGE ZA NAROD III. REDA:

poručnici: Babić Svetozara Nikola, Bajić Stevana Marko, Glad Antona Milan, Janelj Jožefa Stanislav, Kondić Mile Trivo, Koren Franca Mirko, Latinović Vukana Đorđe, Lučić Franje Vladimir, Ocokolić Bogoljuba Vladimir, Olujić Petra Aco, Pavlin Otona Mile, Popović Stevana Bogoljub, Sotlar Martina Anton, Stojanović Radovana Predrag, Stojanović Lazara Puniša, Valenčić Josipa Stane i Vladislavić Vladimira Nikola.

potporučnici: Bižal Draga Mirko, Bratina Franca Vinko, Bumber Jerka Ante, Milosavljević Mihajla Milun, Pajnić Blaža Stevan, Selan Antona Anton, Špugar Mirko i Vujović Blaža Milutin;

zastavnici: Aralja Josipa Augustin, Bonja Anđelka Anton, Božović Mihajla Miladin, Brčić Miha Ljubo, Čatović Veljka, Brković Jovana Mirko, Mikuc Franca Franc, Đurić Drago, Jukić Milutina Mileta, Kalenčić Mileta Puniša, Labović Danila Miodrag, Molnar Ivana Milan, Petrić Sekule Mileta, Princip Lazara Milan, Radaković Mane Dujan, Snoj Ivana Rudolf, Stanišić Nikole Velisav, Špekelić Ivana Rudolf, Tica Đurđa Vlado, Vilman Marjan i Vujović Simo.

MEDALJOM ZA HRABROST:

zastavnici: Brčić Mihe Ljubo, Lazović Radivoja Mileta i Opačić Rade Boško.

Br. 456

Beograd, 6. kolovoza 1947.

Tajnik,

M. Peruničić, s. r.

Predsjednik,

dr. I. Ribar, s. r.

IZ SLUŽBENIH LISTOVA NARODNIH REPUBLIKA

SLUŽBENI LIST NARODNE REPUBLIKE CRNE GORE

»Službeni list Narodne Republike Crne Gore« u broju 22. od 1. studenoga 1947. objavljuje:

Uredbu o izmjenama i dopunama Uredbe o broju i načinu izbora delegiranih odbornika kotarskih i gradskih narodnih odbora za izbor predsjednika, sudaca i sudaca — porotnika okružnih sudova;

Uredbu o osnivanju komisije za kinematografiju;

Naredbe o rasporedu zvanja u vrste za struke: ekonomsko-komercijalnu, kontrole mjera i dragocjenih metala, financijsku, industrijsko-tehničku, građevinsku, geološku, geodetsku, planiranja, statističku, hidrometeorološku, poljoprivrednu, šumarsku, veterinarsku, pravnu, kriminalističku, administrativnu, kontrolnu, zdravstvenu, prosvjetno-naučnu, muzejsko-konzervatorsku i bibliotekarsko-arhivističku;

Naredbu o uvođenju zvanja »okružni arbitar« u pravnoj struci;

Pravilnik o načinu isplate invalidskih primadležnosti i vođenju evidencije uživalaca invalidskih primadležnosti;

Rješenje o osnivanju i odobrenju rada »Društva liječnika Narodne Republike Crne Gore«;

Rješenje o odobrenju osnivanja i rada udruženja »Istorijsko društvo Narodne Republike Crne Gore«;

Rješenje o odobrenju osnivanja i rada »Udruženja umirovljenika i umirovljenica Narodne Republike Crne Gore«;

Rješenje o određivanju distributivnih mjesta u Narodnoj Republici Crnoj Gori za distribuciju bijelih žitaraca, brašna i kukuruza;

Rješenje o određivanju otkupnih i prodajnih cijena krumpiru namijenjenom sjetvi roda godine 1947;

Rješenje o otkupnim cijenama maslinovog ulja, komine i taloga u ekonomskoj godini 1947/48;

Rješenje o otkupnim cijenama svježoj ukljevi;

Rješenje o privremenoj cijeni suhoj ukljevi;

Rješenja o osnivanju i odobrenju rada udruženja »Lovačko udruženje Durmitor u Šavniku« i Piskulturno društvo Durmitor;

Uputstvo o organizaciji industrijsko-zavodske narodne milicije na području Narodne Republike Crne Gore.

SLUŽBEN VESNIK NARODNE REPUBLIKE MAKEDONIJE

»Služben vesnik Narodne Republike Makedonije« u broju 32. od 12. studenoga 1947. objavljuje:

Uredbu o ekonomsko-komercijalnoj struci;

Uredbu o struci kontrole mjera i plemenitih metala;

Uredbu o financijskoj struci;

Uredbu o industrijsko-tehničkoj struci;

Uredbu o građevinskoj struci;

Uredbu o geološkoj struci;

Uredbu o geodetskoj struci;

Uredbu o struci planiranja;

Uredbu o statističkoj struci;

Uredbu o analognoj primjeni savezne Uredbe o poštansko-telegrafsko-telefonskoj struci na državne službenike Narodne Republike Makedonije;

Uredbu o hidrometeorološkoj struci;

Uredbu o poljoprivrednoj struci;

Uredbu o šumarskoj struci;

Uredbu o veterinarskoj struci;

Uredbu o pravnoj struci;

Uredbu o kriminalističkoj struci;

Uredbu o administrativnoj struci;

Uredbu o kontrolnoj struci;

Uredbu o zdravstvenoj struci;

Uredbu o prosvjetno-naučnoj struci;

Uredbu o muzejsko-konzervatorskoj struci;

Uredbu o bibliotekarsko-arhivističkoj struci;

NARODNE NOVINE

SLUŽBENI LIST NARODNE REPUBLIKE HRVATSKE

»Narodne novine«, službeni list Narodne Republike Hrvatske, u broju 102. od 15. studenoga 1947. objavljuje:

Pravilnik o provedbi Uredbe o preradbi maslina i otkupu maslinovog ulja roda godine 1947. na području Narodne Republike Hrvatske.

S A D R Ź A J:

	Strana
729. Uredba o osnivanju i radu trgovačkih predstavništava i trgovačkih zastupništava inozemskih poduzeća i ustanova — — — — —	1389
730. Uredba o lučkim naknadama — — — — —	1390
731. Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o osnivanju i radu tehničkih predstavništava (re prezentacija) — — — — —	1392
732. Pravilnik o primadležnostima saveznih državnih poduzeća i ustanova — — — — —	1389
733. Pravilnik o zaštitnim mjerama pri radu sa rentgenskim uređajima i radioaktivnim materijama — — — — —	1394
734. Naredba o isplati računa zadrugama i privatnim poduzećima za dobavljenu robu i izvršene usluge — — — — —	1399
735. Naredba o obaveznoj upotrebi obrazaca u poslovanju sa državnom investicionom bankom FNRJ — — — — —	1400
736. Naredba o održavanju reda i čistoće u vlakovima i željezničkim stanicama — — — — —	1400
737. Naredba o dopuni Naredbe o socijalnom osiguranju osuđenika — — — — —	1401
738. Rješenje o zamjeni istrošenih ili oštećenih novčanica i isplati dijelova novčanica izdanja Narodne banke FNRJ — — — — —	1401
739. Rješenje o određivanju provizije prodavaocima na malo za prodaju poreznih maraka i poreznih vrijednosnih papira — — — — —	1401
740. Rješenje o povlačenju poštanskih vrijednosnica iz prometa — — — — —	1401
741. Rješenje o proviziji ovlaštenim prodavaocima poštanskih maraka i vrijednosnica — — — — —	1402
742. Rješenje o odobrenju osnivanja i rada Saveza boraca narodnooslobodilačkog rata — — — — —	1402
Ispravak Pravilnika o kućnom redu zaštitnog doma osuđenica — porodilja — — — — —	1402
Ispravak Naredbe o određivanju početka toka kao i isteka rokova određenih propisima koje je donio Ministar financija FNRJ za područje pripojeno Federativnoj Narodnoj Republici Jugoslaviji po Ugovoru o miru sa Italijom — — — — —	1402